

Rapportering fra fælles

Slutkonference

For Interreg-projekterne Rekreative Ruter og Tilgængeligt Friluftsliv

24.-25. oktober 2012

Indhold:

- Program
- rapportering fra konferencen i ord og billeder
- Slutrapportering Rekreative Ruter (slides fra præsentation)
- Statusrapportering Tilgængeligt Friluftsliv (slides fra præsentation)
- Information fra KASK sekretariatet angående næste programperiode
- Dokumentation for forelæsning og gruppearbejde med Kairos Future
- Underskrevet deltagerliste
- Sammenfatning af deltagernes evaluering

Interreg IVa
ÖRESUND – KATTEGAT – SKAGERRAK

EUROPEISKA
UNIONEN
Europeiska
regionala
utvecklingsfonden

Program

23 oktober

13-15 Styrgruppsmöte RR

13-15 Styrgruppsmöte TFL

15-18 Vandring i Smögen, guidad av Erling Larsson

19-22 Middag på Hotell Smögens havsbad för styrgrupperna (övriga bokar direkt med hotellet)

24 oktober

9.00 Registrering och kaffe. Anvisning av plats samt uppställning av utställningar. Anmälan på plats till Ingrid Karlsson. Konferensokal Hållö Väst, plan 2

9.30- 10.00 Konferensen invigs av Jan Alexandersson, ordförande i Folkhälsokommitten Västra Götaland. *Friluftsliv som folkhälsosatsning*.

10.30-11.50-Avrapportering av projekt Rekreative Rutter

11.50-12.00 Afslutning af projekt, v. KASK sekretariatet

12.00-12.30 Tid för att bese utställningen i Hållö Öst plan 2; utställarna ska finnas på plats. På utställningen er der live-demo af Rekreative Ruters nye app "Scandinavian trails".

12.30-13.30 Lunch

13.30-14.30 Avrapportering av Projekt Tillgängligt Friluftsliv

14.30-15.00 Kaffe

15.00-18.30 Studietur med buss. Besiktning av pågående arbete med RR-stig och TFL-anpassning av utsiktsplats invid Nordens Ark i Sotenäs kommun. På bussarna ges basfakta om natur och historia i Bohuslän av Anders Alexandersson, Lysekils kommun och Anders Bertrandsson, Orusts kommun.

19.00- ca 23.00 Middag med underhållning på Hotell Smögens Havsbad

25 oktober

9.00-10.00: Nilla Persson, Karios Future, föreläser om *Framtidens friluftsliv*

10.30-12.00 Grupparbeten om framtidens friluftsliv med olika infallsvinklar på den nytta vi har av att arbeta tillsammans över nationsgränserna i friluftsförhållanden.

12.00-12.30: Resultat och uppsamling av grupparbeten. Möjliga områden för fortsatt samarbete.

12.30-13.00 Mette Arleth, Rune Svensson, Ingrid Karlsson "Vad har vi gjort och vad gör vi nu?"

13.00-14.00 Lunch

14.00-14.30 Nedmontering av utställningar, kaffe och avresa

15.00-18.00 frivillig studietur till Fjällbacka, guidad av Elisabeth Holmqvist, Tanums kommun

24.-25. oktober 2012 afviklede Interreg projekterne Rekreative Ruter og Tilgængeligt friluftsliv en fælles slutkonference på Smögens Havsbad i Sverige. Konferencen samlede omkring 80 deltagere fra de to projekter og bød på fælles oplæg, slutrapporteringer, udstilling af resultater og mulighed for erfarings- og ideudveksling mellem de fremmødte.

I denne rapport findes materiale fra præsentationerne, dokumentation af forelæsning og gruppearbejde, deltagerliste samt deltagernes evaluering af konferencen. På de følgende sider rapporteres konferencen i tekst og billeder.

Sven Andersson fra Uddevalla Kommun byder velkommen til deltagerne fra Danmark, Norge og Sverige.

Herefter indledes konferencen af Jan Alexandersson, ordförande i Folkhälsokommitten Västra Götaland, som holdt et oplæg med titlen *Friluftsliv som folkhälsosatsning*.

Mette Arleth, projektleder for Rekreative Ruter gennemgik projektets aktiviteter og resultater.

Ole Langeland Pedersen fra Kattegat-Skagerrak sekretariatet gennemgik arbejdsgangen for afslutning af projekter og fortalte om hvordan den kommende programperiode tegner sig.

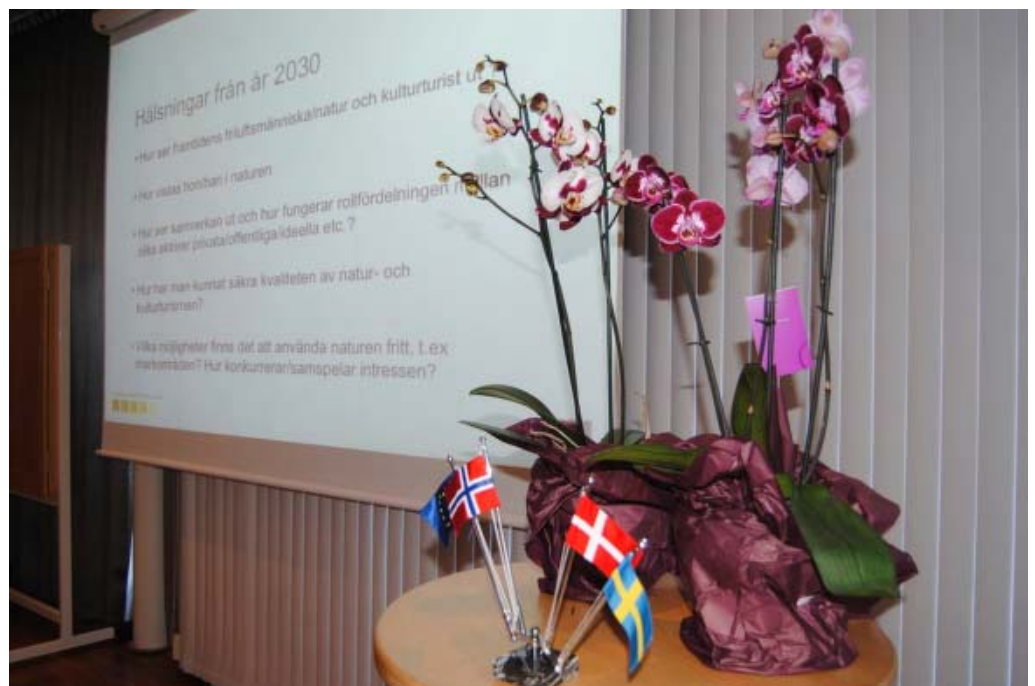
Efter frokost gennemgik projektleder for Tilgængeligt Friluftsliv, Ingrid Karlsson projektets aktiviteter og resultater. Tilgængeligt Friluftsliv har fået forlænget sin projektperiode, så det var en statusgennemgang snarere end en slutredovisning Ingrid foretog.

Resten af eftermiddagen 24. oktober gik med ekskursion til Nordens Ark. Her foregår aktiviteter i forbindelse med begge projekter. Der opbygges en outdoor Gateway i regi af projekt Rekreative Ruter, og der etableres en tilgængelighedsanpasset sti op til et udsigtspunkt.

25. oktober stod fremtiden på programmet. Nilla Persson og Johanna Danielsson fra Kairos Future holdt forelæsning over titlen "Fremtidens friluftsliv". Her blev en række mega-trends sat i konkret relation til friluftsliv, og der kom bud på hvilken udvikling vi kan forvente i de kommende år. Efter forelæsningen var der gruppearbejde over samme tema. Hver gruppe arbejdede ud fra en af de præsenterede trends, og opbyggede "konsekvens-træer", som blev fremlagt i plenum. Derefter havde hver enkelt deltager til opgave at tænke frem i tiden, og skrive en hilsen fra 2030. Konsekvenstræerne og brevene fra fremtiden findes i bilag.

Slutkonferens Rekreative Ruter og Tilgængeligt Friluftsliv 24.-25. oktober 2012 Smøgen Havsbad

Hermed var konferencens officielle program slut. Efter frokost gennemførtes en frivillig ekskursion til Fjällbacka, ledt af Elizabeth Holmqvist fra Tanums kommune. I Fjällbacka er etableret en fin rundslynge på Kyststigen, med spektakulære udsigter og udfordrende bestigning af Kungsklippen og "Ronja-kløften".

Tak til alle for deltagelse!

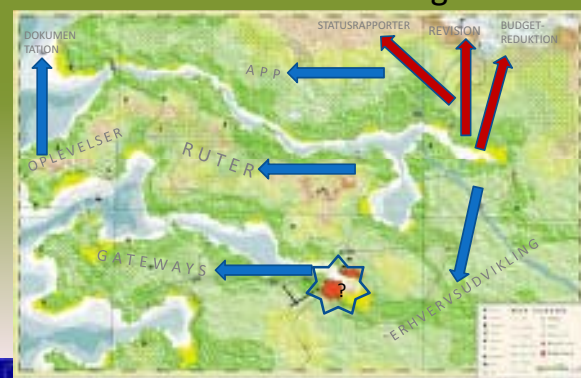

For enden af de Rekreative Ruter

Statusrapportering ved projektets slutkonference

Hvor skal vi hen i dag?

Ruter

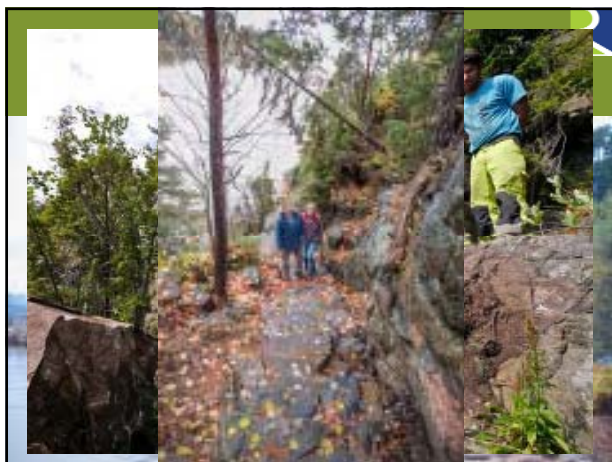
Information

Kvalitetsløft

- Fysiske forbedringer
- Skiltning og information
- Lokale rundstrækninger

Komplettering

Kollektiv trafik

- Sammenhæng med kollektiv trafik: dette har gået MEGET trægt. Tog og bus-selskaber er ikke interesseret i at udvikle tilbud til vandre- og cykelturisters behov!

Gateways

Studieture

Navarra 29 deltagere
 Lake District 14 deltagere
 Bodensjön 16 deltagere
 Rallervegen 10 deltagere
 Formål: at se eksisterende gateways (hvis de findes), at søge inspiration og afklaring

Navarra

Særlige indtryk fra Navarra

- Ikonisk skiltning, indbygget i veje og på huse
- En fattig region, som prioriterer en vældig stor procentdel af sit budget til turisme
- Flot brug af kunst og håndværk giver oplevelser langs ruterne
- God rekreativ brug af nedlagte jernbanestrækning
- - men ikke nogen egentlige gateways!

Særlige indtryk fra Lake District

- Mange gode eksempler på offentligt-privat-ideelt samarbejde
- Flere fine og meget forskellige gateways
- Godt samarbejde mellem flere trafiksystemer (Boots, bikes, boats & busses)

Bodensee

Særlige indtryk fra Bodensee

- Skiltning og formidling i utrolig høj standard
- Sammenhæng mellem bus, tog og ruter
- Gennemtænkte pakke-produkter af tårnhøj kvalitet
- Hvert trafikknudepunkt en gateway

Særlige indtryk fra Rallarvegen

- Det kan lade sig gøre at transportere cykler, også i norske tog, når der er stor nok efterspørgsel
- Masseturisme og friluftsturisme er ikke godt at forene

Offentligt, privat, ideelt?

Definition på gateway

- En gateway er et startpunkt for aktive oplevelser i et landskab
- En gateway er et knudepunkt for service, information og faciliteter som er relevante for den som udfører aktive oplevelser i et landskab
- En gateway skal være let at komme til med flere typer af transportmidler
- På en gateway finder den aktive (vandrør, cyklist, rytter eller andet) relevant information og service
- På en gateway findes den relevante information om service og oplevelser i nærheden som minimum som digital information. Digital information kan være tilgængelig på opstillet pc eller via WIFI
- En gateway drives af eller i samarbejde med private lokale erhvervsvirksomheder.
- En gateway kan – men behøver ikke – være fysisk placeret i én bygning.
- Hvis gatewayens service og faciliteter ikke er samlet fysisk i en bygning, skal gatewayen rumme god skiltning/vejvisning til service og faciliteter.

Visualisering

Hvilke og hvor mange?

Skåne

Söderåsen 2 stycken
Falsterbo
Fotevikens Vikingestad

Halland

Mellbystrand
Umnaryd
Ugglarp
Morup
Bua
Åkulla
Fjärås-Bräcka
Gottskär

Västra Götaland

Nordens Ark, Sotenäs
Tanum

Buskerud

Lier
Røyken
Hurum
Såtre

Akershus

Frogn
Bårum
Asker
Holmsbu

Östfold

Halden
Moss

Nordjylland

Blokhush
Rubjerg Knude
Læsø
Rebild
Slettingen
Mosbjerg
Sjælland
Lønnebjerg
Urhøj camping
Holbæk Fjord Camping
Vesterlyng
Kragerup Gods
Kongsilde Friluftsgård
Hejrede Friluftsgård
Rødby Lystskov
Sommerland Sjælland

Skiltning

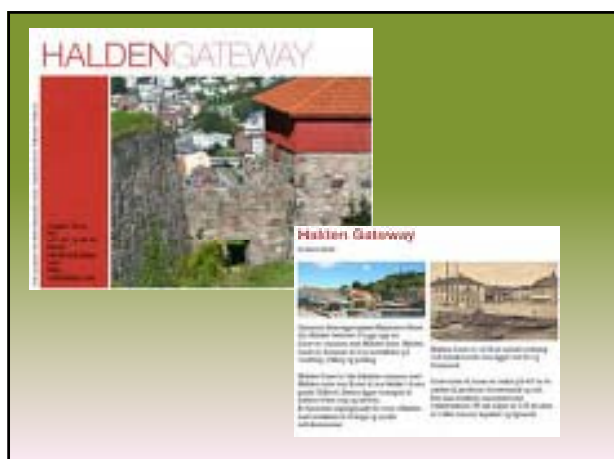

Certifikat

Information

Fremtidigt samarbejde...

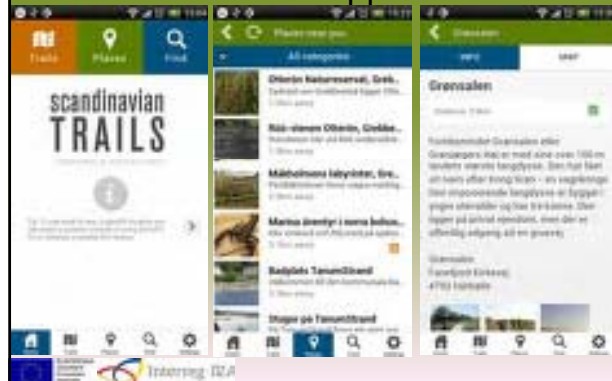
- Alle gateways bliver synlige i app
- Alle gateways får tilbud om at indgå i facebook gruppe
- Regionalt samarbejde fortsætter og udvikles de fleste steder
- Interregionalt samarbejde skal understøttes

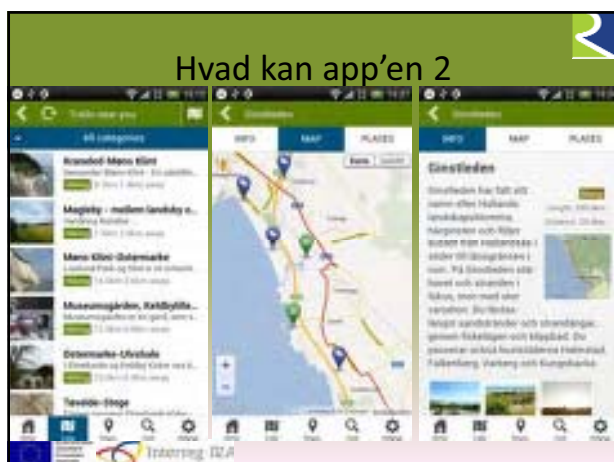
Scandinavian Trails

Hvad kan app'en?

Hvad kan app'en 2

App-fakta

- App'en demonstreres i udstillingslokalet fra kl 12.30
- Android-app'en er klar til download fra Google Play
- Iphone-app'en er klar i app-store om 14 dage

EveryTrail og ViewRanger

EveryTrail:
- Rute-app med mange funktioner
- appen er gratis, off-line versioner kan tilkøbes

ViewRanger
- Rute-app med mange kart- og GPSfunktioner
- appen er gratis, off-line versioner kan tilkøbes

Begge apps integreres med Scandinavian trails inden nytår

Markedsføring

Annoncer gerne på egne hjemmeside
+ annoncering i relevante magasiner

Hjemmesiden

- Projekthjemmesiden erstattes af denne hjemmeside: [Link](http://www.rekreativeruter.eu)
- Adressen er fortsat www.rekreativeruter.eu
- Desuden følgende domæner:
 - Rekreativeruter.se
 - Rekreativerutter.se
 - Rekreativeruter.no
 - Rekreativeruter.dk
 - Scandinaviantrails.se
 - Scandinaviantrails.no

Erhvervsudvikling

Problemer med pakettering

- At skabe tillid mellem partnere
- At finde en god forretningsmodel
- At skabe tilstrækkelig volumen
- At arrangere pakketransport billigt og fleksibelt
- For dk: medlemskab af Rejsegaranti-fonden

Workshoppen

- Knap 200 deltagere fra offentlige, privat og ideelle organisationer
- Oplægsholdere fra Danmark, Sverige, Schweiz og Tyskland
- Vældig positive tilbagemeldinger

Virksomhedstræf

- Åkulla, november 2011. Træf for gateway-virksomheder. Deltagere fra gateways i Nordjylland, Sjælland, Skåne og Halland
- Halden, maj 2012. Træf for norske gateway-virksomheder
- Vollen november 2012: Konference for gatewayvirksomheder i hele projektområdet!

Dokumentation

Best practise rapport

- Fokus på dokumentation af arbejdet i Arbejdspakke 3:
 - Kortlægning og komplettering
 - Kvalitetsruter
 - Kvalitetssystem
 - Skiltning
 - Tilgængelighed
 - Kollektiv trafik
- Opsummering og gode eksempler
- Udgives som digital publikation på hjemmesiden, og sendes i trykt eksemplar til alle partnere inden jul

Gateway rapport

- Baseret på kvalitative interviews
- Fokus på proces og forventninger
- Beskriver typer af gateways, eksempler på organisering og forretningsmodeller
- Udgives som elektronisk publikation ultimo november på projektets hjemmeside

Rejserapporter fra studieture

- Rapporter fra studieture til
 - Navarra
 - Lake District
 - Bodensee
 - Rallarvegen
- Primær fokus på gateways, men mange gode observationer på organisering, skiltning, drift, formidling og forretningsmodeller
- Ligger på projektets hjemmeside

I centrum?

Naturligvis ☺

Fælles grænseoverskridende produkter

- Scandinavian trails app og hjemmeside
- Gateway koncept, skiltning og markedsføring
- Kvalitetssystem for anlæg, drift, skiltning og udvikling af stier
- virksomhedsnetværk

Trine Arleth skriver:
Hej Mette! Emil og jeg tænker på at tage pigerne med til Sverige til sommer, har lyst til noget friluftsferie. Har du et par tips...?

Mette Arleth skriver:
kan f.eks.....blablabla

Trine Arleth skriver:
Uhhh, det var lige sådan noget jeg håbede på. Der er jo masser at vælge imellem og bare det at blive sporet ind på nogle gode muligheder af en ret ligesindet er altså guld værd :o)

Ude godt...

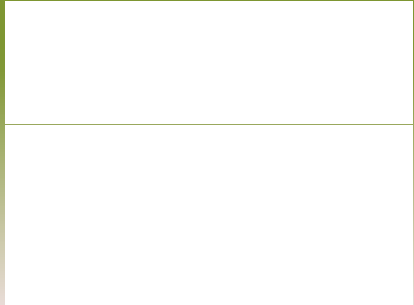

Oplevelser på ruter og gateways

- Har været vidt omkring i projektområde
- Alle steder er vist frem med stolthed og glæde af lokale og regionale partnere
- Alle steder har jeg tænkt: her må jeg komme tilbage sammen med min familie/mine venner/mine spejdere/mine naboer/mine kolleger osv
- Det er ikke alt sammen spektakulært, men det har alt sammen kvaliteter som er værd at fremhæve og markedsføre
- Skal vi beholde det for os selv? Eller afsløre det for alverden? ☺

Tak for turen!

Interreg IVA

ÖRESUND – KATTEGAT – SKAGERRAK

Interreg IV A Öresund–Kattegat–Skagerrak

Rekreative Ruter
slutkonference 24 - 25 oktober 2012

Ole Langeland Pedersen
Kattegat/Skagerrak-sekretariatet

Europeiska Unionen
Europeiska Regionala Utvecklingsfonden

Interreg IVA

ÖRESUND – KATTEGAT – SKAGERRAK

TILLYKKE!! GRATIS!!

Europeiska Unionen
Europeiska Regionala Utvecklingsfonden

Interreg IVA

ÖRESUND – KATTEGAT – SKAGERRAK

Drygt 4 miljoner kvar i ÖKS

- Väntelista
- Förprojekt
- Riktad/tematisk utlysning
- Tillägsbeslut

Europeiska Unionen
Europeiska Regionala Utvecklingsfonden

Interreg IVA

ÖRESUND – KATTEGAT – SKAGERRAK

Ny programperiod 2014-2020

- Små förändringar
- I stort sett samma geografi
- I stort sett samma budget
- Regelförenklingar
- Tematisk koncentration (4-5 av 11 utsedda teman)
- Mer slimmad genomförandeorganisation

Europeiska Unionen
Europeiska Regionala Utvecklingsfonden

11 teman

- *Forskning & innovation*
- *Informations- och kommunikationsteknik*
- *Små- och medelstora företags konkurrenskraft*
- *Övergång till koldioxidsnål ekonomi*
- *Anpassning till klimatförändringar & riskförebyggande & riskhantering*
- *Miljöskydd och effektivt resursutnyttjande*
- *Hållbara transporter & färre flaskhalsar i viktig nätfrastruktur*
- *Sysselsättning och stöd till en rörlig arbetskraft*
- *Social integration och fattigdomsbekämpning*
- *Utbildning, färdigheter & livslångt lärande*
- *Institutionell kapacitetsutveckling & effektiv offentlig förvaltning*

Tillgängligt Friluftsliv- naturligt lönsamt för näringsliv och besökare

I Oppegård, Nesodden, Frogn, Moss, Sarpsborg, Hvaler, Fredrikstad, Strömstad, Tanum, Sotenäs, Munkedal, Lysekil, Uddevalla, Orust och Tjörn

Projektledare: Ingrid.karlsson@uddevalla.se

Svenskt-norskt samarbete för ökad tillgänglighet på fritiden

Projekt mål Anpassa minst 34 (idag är 70 på gång) friluftspplatser

Testa metoderna för byggandet och informationen i båda länderna

Kvalitetssäkra

Informera

Projektet skulle ha avslutats i december 2012 men kommer att förlängas

Ungefär 20% av befolkningen har diagnos på en fysisk eller mental funktionsnedsättning

En meningsfull fritid är något alla vill ha och behöver

...vilket ska mötas av tillgång på bra ställen att vistas på

Samstämmig forskning visar att motion och friluftsliv ger bättre fysisk förmåga och bättre mental hälsa

...Det är mest synd om mig i hela världen...

VANLIGA UNDANFLYKTER

- Jag vill inte bli andfådd och svettig, det känns obehagligt.
- Jag vill inte för jag är för lat.
- Jag är så klumpig och ser inte sportig ut, vad ska folk tro?
- Alla andra är mycket bättre.
- Jag är rädd för att halka.
- Jag tycker inte om att vara ute ensam, det är otryggt.
- Jag har ont i...
- Min man/fru vill inte bli lämnad ensam
- Jag har inte tid.
- Det är så tråkigt.
- Jag är för trött.

5

Motion i naturen är bevisat positivt särskilt för psykiskt sjuka människor.

6

Allemansrätt- allemansmöjlighet?

"Tillgänglighetsdatabasen"
www.t-d.se
 används för kvalitetssäkring och informationsspridning

"Kartbok"

Genom Tillgänglighetsdatabasen kan brukarna få information om kvalitén på tillgänglighetsanpassningen på varje plats: <http://www.t-d.se/>

10

Se möjligheterna – överbrygga svårigheterna

Vad vi menar med friluftsliv kan vara så olika – vi gillar inte samma saker

- vandringsleder
- Strandpromenader
- badstränder
- Kajakisättningsplatser
- Fiskebryggor
- Utsiktspunkter
- Bryggor
- Naturskolor
- Rastplatser
- Fågelskådning
- Grillplatser
- Utomhusmuseer
- Ridskolor
- Skulpturparker
- Botaniska sevärdheter
- Geologiska sevärdheter
- Cykelvägar
- ...och mycket mer

Lärdomar

Det behövs mer än bara den vackra och bekväma platsen

Att kunna komma till och från

Det kostar mer tid än pengar att förbättra

Markägare

Kvalitetskontroll

Informera

Nå ut till många

Presentera

Ett projekt inom programmet EU-Interreg Sverige-Norge

Mer om programmet: http://www.interreg-sverige-norge.com/interreg3a/en_info.htm

Mer om projektet: www.uddevalla.se/tillgangligtfriluftsliv

Sammanställning grupparbete: Framtidens friluftsliv

SMÖGEN, OKTOBER 2012

SAMMANSTÄLLNING GRUPPARBETE

Framtidens friluftsliv 25 okt 2012

Här följer sammanställningen av det arbete som grupperna utförde efter föreläsningen om Framtidens friluftsliv i Smögen den 25 okt 2012.

Första steget var att i gruppen välja en trend som presenterats på föreläsningen och arbeta med konsekvenserna för denna trend. Detta gjordes med hjälp av konsekvensträd. Grupperna fick också fundera på och skriva ner vilka möjligheter och hot man såg utifrån de olika konsekvenserna.

Andra steget var att tänka 18 år framåt. Genom att blicka framåt till år 2030 släpper man vad som är aktuellt just nu och nya idéer och visioner får möjlighet att komma fram. Detta gjordes i form av att varje deltagare fick skriva ett brev/ blogginlägg som en hälsning från år 2030. Slutligen fick de läsa upp vad de hade skrivit för varandra.

Föreläsningen och grupparbetet hölls och leddes av Johanna Danielsson och Nilla Persson från Kairos Future.

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSTRÄD

Grupperna arbetade med olika konsekvenser som en trend medför. De fick också lista möjligheter och hot för dessa konsekvenser. Nedan har vi sammanfattat varje grupps arbete, i vissa fall är konsekvenserna hopslagna med hot och möjligheter. (det mesta är dokumenterat på svenska)

TREND: FRAMTIDENS FRILUFTSLIV ALLT MER ORGANISERAT

Konsekvenser + Hot och möjligheter

- Allt fler kommer ut i naturen
 - Det kostar pengar att vara med på aktiviteter
 - Kollektiv individualisering
 - Ökat slitage på naturen
 - Bättre folkhälsa
 - Ökar behovet av paketering
 - Ökar behoven av avtal med markägare
 - Möjlighet till bättre information
 - Ökad valfrihet
 - Ökade krav på underhåll

- Frivilliga organisationer ökar/varierar verksamheter
- Möjlighet att nå nya människor
 - Ökad nytta av Gateways
 - Svårt att hitta frivilliga att göra jobbet
 - Grupper som inte har så mycket pengar kan delta
 - Mindre sammanhållning
 - Trygghet i grupper kan skapas
- Kommersialisering
 - Fler företag
 - Ökade skatteintäkter
 - Fler arbetstillfällen
 - Risk för konflikt med markägare
 -
- Fler olika nischade aktiviteter

TREND: ÖKAD KONKURRENS OM NATUREN

(Om 10 år är intäkterna från jakt betydligt större än från skogsbruket)

Konsekvenser:

- Begränsad tillgänglighet
 - Ifrågasatt tillgänglighet
 - Krav på relegeringar
- Kanalisera aktiviteter
- Kommersialisering

- Ny ekonomi

Hot och möjligheter

- Kunskap och förståelse för allemansrätten
- Arena – att ha någonstans att ta vägen
- Konfrontation
- Äganderätt/ samhällsutvecklingen
- Bra för bygdens invånare
- Sysselsättning i landsbygdsutveckling
- Stora arealer med minskad tillgänglighet
- Mera natur i naturen = mindre intensivt skogsbruk
- Starka mot svaga aktörer

TREND: TRYGGHETSNAKMANERNA

(Hvorfor sitte inne når alt håp er ute)

Konsekvenser

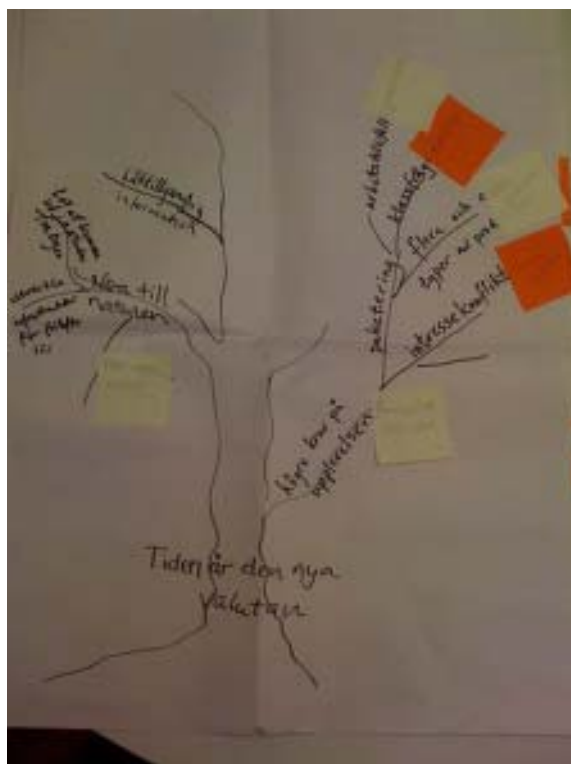
- Trøskel for å gå ut
 - Mindre ute i skole og daghem
- Främmande
 - Trygger å la vare å gå ut
 - Kan trygghetsstilretteleggning få folk ut?

- Rädsla för kryp o ormar
- Mer organiserat friluftsliv

Hot och möjligheter

- Överorganisering
- Sämre hälsa hos den yngre
- Starta tidigt med friluftslivet
- Mer kunskap
- Flera kan delta

TREND: TIDEN ÄR DEN NYA VALUTAN

Konsekvenser + Hot och möjligheter

- Högre krav på upplevelser
 - Paketering – föreningslivet och billiga paket
 - Intressekonflikt
 - Flera och olika typer av produkter
 - Arbetstillfällen
 - Klassfrågor
- Nära till naturen
 - Utveckla infrastruktur för friluftsliv
 - Lätt att komma ut i naturen från staden
- Lättillgänglig information

TREND: ÖKAD KONKURRENS OM NATUREN

Konsekvenser + Hot och möjligheter:

- Multiple use
 - Naturupplevelser
 - Högre tillrättaläggning
 - Förslitning av naturen
 - Naturupplevelser
- Markägare och näring
 - Intäkt för markägaren
 - Hållbar utveckling
 - Avgifter för brukaren
- Single use
 - Tillgodose särintressen
 - Markbehovet blir större
 - Regler

TREND: ÖKAD ANSVAR FÖR DEN EGNA HÄLSAN

Konsekvenser + Hot och möjligheter:

- Segregering
 - Klasskillnader/grupperingar
- Kunskap
 - Kunskap om vad god hälsa är– behov av utbildningar
- Behov av mer uteliv i skolan och daghem
- Samfund/ politiker
 - Skatteavdrag för idrottsaktiviteter (t.ex cykla och gå till jobbet)
 - Aktiv matpolitik
 - Lägre/ högre kostnader för t.ex sjukhus
- Indivd/ kollektiv
 - Stressande för individen
 - Förmåga att förstå helheten
 - Förmåga till förnöjsamhet

TREND: TIDEN ÄR DEN NYA VALUTAN

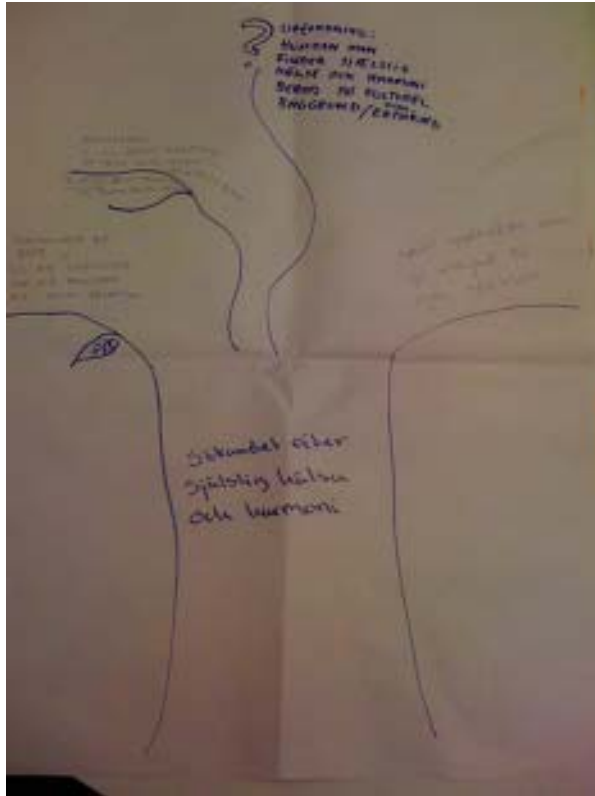
Konsekvenser:

- Större valmöjligheter
- Minimera tidsanvändning på saker som inte är kvalitetstid
- Relationer till andra- dela upplevelser
 - Mer tid till det vi vill göra
- Mer mångfald av aktiviteter
 - Specialisering av färdigheter och utrustning (inkluderande och exkluderande)
- Mer tid tillbringas framför skärmen
 - Inaktivitet, övervikt och beroende
 - God tillgång till information och kunskap
 - Sociala nätverk
- Mer tid till att resa
 - Ökad värdeskapande för reseindustrin

Hot och möjligheter

- Mer stress
- Mer tid till friluftsliv
- Ojämlika förhållanden
- Behov av aktivitetsmöjligheter i närområden

TREND: SÖKANDET EFTER SJÄLSLIG HÄLSA OCH HARMONI

Konsekvenser:

- Söker upplevelser som ger möjligheter till egen reflektion
- Utmaning: Hur man finner själslig hälsa och harmoni beror på kulturell bakgrund och tidigare erfarenhet
- Vi vill använda kroppen och vara involverade i upplevelsen
- Vi vill ha upplevelser som ger möjlighet till sociala relationer

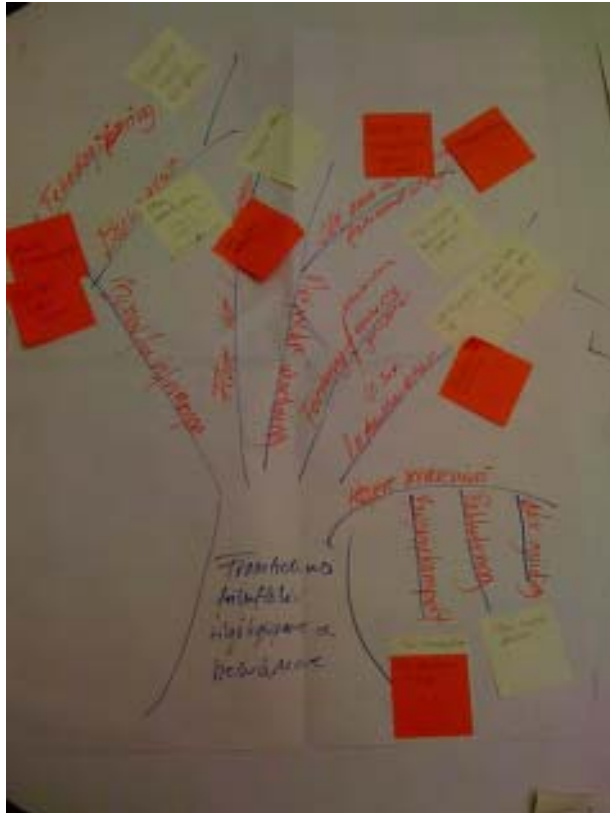
TREND: SÖKANDET EFTER ÄKTHET

Konsekvenser + Hot och möjligheter:

- Mer närproducerat
 - Mer kolonilotter?
 - Fiske och jakt
 - Laga mer mat själv
- Nostalgia
 - Bo nära naturen
 - Gårdsturism
 - Fokus på livet på den gamla goda tiden i filmer och böcker
- Fokus på gamle hantverk och lantbruk
 - Intresse för lokal produktion
 - Stärker lokalt näringsliv
 - Fler bönder?
- Se mer vilde djur, t.ex. sälsafari
 - Skapar intressekonflikter vilda djur/ turism/ fast boende
 - Stressade djur
- Befolka landsbygden
 - Slitage och nedskräpning i naturen

TREND: FRAMTIDENS FRILUFTSLIV TILLGÄNGLIGARE OCH BEKVÄMARE

Konsekvenser:

- Högre servicenivå
 - Ökat behov av guidning
 - Paketering
 - Bagagetransport
- Ökad infrastruktur
- Mer och bättre utrustning
 - Ökad användning av motorfordon för att ta sig fram
- Flera kan komma ut i naturen
- Behov av information

Hot och möjligheter

- Mer klimatutsläpp
- Fler arbetsplatser
- Ödeläggande av orörd natur
- Ökad tillgänglighet
- Mindre naturslitage p.g.a. kanalisering
- Nya grupper kan komma ut i naturen
- Kan drabba de som inte har pengar till utrustning
- Bättre folkhälsa
- Fler arbetsplatser

BREV/BLOGGAR FRÅN FRAMTIDEN

SAMMANFATTNING HÄLSNING 2030

Deltagarna fick skriva ett brev/ blogginlägg från framtiden med hälsningar från år 2030. Hur kommer det att se ut i den bästa av världar då? Några stödfrågor/ inspiration för skrivande var:

1. Hur ser framtidens friluftsmänniska/natur och kulturturist ut?
2. Hur vistas hon/han i naturen
3. Hur ser samverkan ut och hur fungerar rollfördelningen mellan olika aktörer privata/offentliga/ideella etc.?
4. Hur har man kunnat säkra kvaliteten av natur- och kulturturismen?
5. Vilka möjligheter finns det att använda naturen fritt, t.ex markområden? Konkurrerar intressen?

Deltagarna fick läsa breven för varandra i grupperna och vi har nedan dokumenterat de brev som vi samlade in och som gick att tyda.

Sammanfattningsvis återkommer några punkter i många av breven och tankarna från framtiden. Dessa är:

- Förbättrad tillgänglighet till naturen
- Natur/ friluftsliv finns nu som en naturlig del i skolor och daghem
- Lugn och ostörd natur – man har hittat lösningar på avgränsningar för att skapa en ostörd naturvistelse
- Privata och offentliga aktörer har hittat gränsdragningar som är till fördel för alla
- Miljömässigt hållbara satsningar
- Norden/ Skandinavien har blivit en populär natur och kulturdestination
- Det finns bra kommunikationer och infrastruktur ut i naturen
- Tekniken underlättar på många sätt med lättillgänglig information etc.

HÄLSNINGAR FRÅN ÅR 2030

Vi har tolkat breven i den mån vi kunde när de gäller de norska texterna och har ofta blandat svenska ord med norska. Vi hoppas på förståelse för att vi kan ha missuppfattat eller tolkat begreppen fel.

Brev nr. 1

Du sitter på en plats 2030 där folk utövar olika aktiviteter i naturen. Hur ser det ut? Mångfald är nyckelordet!

1. Vackra naturplatser tillgängliga för alla (parkeringar, stigar, räcken).
2. Andra platser fortfarande orörda. Dit måste man leta sig med hjälp av GPS – inga skyltar, toaletter, vägar.
3. Man jobbar tidigt i skolan/förskolan med att vara ute i naturen på schemat. Ger kunskap och trygghet. Naturskola i varje kommun.
4. Företagare som erbjuder guidade naturupplevelser där man bor och tillagar sin mat ute i naturen i kokgröpar och över öppen eld.
5. Viktigt att bygga upp bra markägarkontakter. Arrenden/hyresavtal? Hur gör man då om det kommer fler intressenter som vill vistas i samma område.

Brev nr. 2

Brev fra fremtiden. oktober 2030, Blokhus.

Jeg er taget i skoven i Blokhus med mine borneborn på 7 och 9 år. Her etablerede vi isin tid en gateway som skabte samarbejde mellem Naturstyrelsen og de lokale virksomheder. Det var en sver proces for de statsligt ansatte naturmedarbejdere at skulle begynde at teanke mere i indtjening och kommercielt samarbejde. Ikke alt hj...ds, men meget gjorde, og der var masser af begejstrede brugere. Stedet kalds ikke længere gateway, det lyde jo si gameldags nu. Men den grundlæggende opbygning er den samme som dergang. Med mange, fine och tirettelagte oplevelser og faciliteter och ...lige hvor man kommer i skoven. Men gradvis har vi udviklet en mere "basic" zone uden om og lidt løyere vak hvor stierne e små og snoede, hvor ... Her møder man ikke så mange mennesker, men sidan ska det være, far her ska man bara møde naturen og sig selv. Hert år holder vi "go wild" – events her, hvor vi inspirerer folk til att slippe kontrollen lidt, forlade stienre och åbne sanserne for naturen. Deltagerne kommer igen år efter år, og tager hjem med glade öjne och fredelige ansigter.

Om lidt er mine børnebørn færdige med at lege ved den gamle gateway. Så går de med mig ud i basic-zonen. De har varit med derude lige siden de var helt små. De ved godt det er der de møder den rigtige skov. Og den rigtige mormor :-)

Brev nr. 3

Kære Smilla,

Jeg ved godt at du vil have svævet ved att forstå dette, når du læser brevet her. Du tror jag sidder hjemme på gården og ordner æbler, og det gør jeg egentlig også, men alligevel ikke... For kort tid siden blev jeg nemlig beemet og fik mulighed for att rejse 30 år frem i tiden. Nu sidder jeg på en bænk uden for Københavns hovedbanegård og iagtager livet, jeg skriver så hurtigt jeg kan hvad jeg ser her, for jeg har fået lov til at poste dette brev til dig – og siden vil jeg glemme alt om denne tidsrejse og ryge tilbage i min skønne, vante ablehave uden at kunne huske en eneste detalje fra denne fantastiske rejse!

Joh, vi har tit snakket om øget urbanisering og sådan er det gået! Her i 2042 lever de fleste mennesker i byerne og det er slet ikke slemt som vi gik og forestillede os! Det er godt! Der er indrettet intelligente resorceanbrugs systemer i by-økosystemet, som gør at resorceanbruget + CO² udslip er lig 0. Jeg har ikke tid til at forklare det yderligere men giver dig lige et par navne på hvilke firmaer inden for grøn teknologi du roligt kan investere alle dine aktier i! :-) (Ecowise, Naturefront etc.). Du ville ikke tro dine egne øjne hvis du så hvad jeg ser her. Byen er grøn! Alle pladser og flader, tage, afsatser, tovvæ, midter rabatter er indrettet med grønne rum som indgår i by-økosystemet hvor vand, CO² og kemikalier bliver genbrugt og filtreret...

Brev nr. 4

Framtidens natur/kultur turist/turism har blivit mer organiserad, på gott och ont. Fler personer och större grupper bereds möjligheten att komma ut i en "stadsnära och organiserad" natur, divergerad på intresse inriktning.

- Natur och fiske
- Natur och jakt
- Natur och vandring
- Natur och kontemplation
- Etc.

Men också en större segregering mellan olika socioekonomiska grupper kan uppstå i detta fall...

Offentliga/kommunala områden enligt ovan "för alla".

Privata/företags områden "gated areas" (motsvarande gated community) där det kostar att få en "riktig" naturupplevelse, mindre och mera "specialiserade" grupper och teman. Mindre slitage som ger ett intryck av "örörd" natur. Intäkterna gör att "naturturismen" inte behöver konkurrera med intäkter från skogsbruk etc.

Konklusion:

- Mer stadsnära tillgänglig natur, för de som är en "allmän målgrupp"
- Mer exklusivt för k.../specialintressen

Brev nr. 5

I min ideelle verden om 18 år kan alle som ønsker gå/sykle ut i naturen fra hjemstedet sitt. Alle barn er glade i å klättra i trær, det finnes trær som det er muelig å klatre i bo-områdene.

Friluftsmennesket er alle. Det er naturlig å gå og sykle til alle daglige gjøremål.

Alle områdene er tilgjengelige for alle dvs universielt utformet. Det er allikevel utfordringer for barn som stimulerer balanse og kropslig utvikling.

I lokalmiljøet er det møtesplasser som er naturlige samlingspunkt.

Det er mulig å ta med sig sykkel på buss og tog slik at det er mulig å være friluftsturist i eget land og i naboland.

Det er fokus på ferier som ikke er basert på flygreise. Det er status å dra på ferie i Skandinavia.

Det er sammenhengende sykkelstier over store deler av Norden.

Det er fortsatt mulig å bruke naturen fritt. Dette forutsetter skånsom bruk.

Brev nr. 6

Hej!

Utsikten från parkbänken eftersom benen inte orkar så långt. Har en "hörsnäck" i örat som leder mig och som berättar vad som finns runt mig. Jag vill ju veta! Allt som finns i min närhet. Tekniken och "enkelheten" att använda den som "människa" blir min "guide". En "egen guide" som kan leda och beskriva det jag vill göra/utföra, eftersom jag är ensam för min respektive har gått bort!! Att klara mig själv med hjälp av min "egna guide" gör mig trygg. Mindre beroende av andra. Det är inte alltid en grupp som gör mig trygg i mina aktiviteter för det finns inte i min närhet.

Brev nr. 7

Friluftsmänniskorna har mycket slimmad teknisk utrustning, anpassade kläder för det varmare och fuktigare klimat som råder "GPS:er" och sändare i utrustning och

kläder som gör det lätt att hitta borttappade prylar och vilsekomna människor. Då denna teknik och visualisering hjälpmedel (2030 har augmented reality utvecklats väsentligt) gör att människorna känner sig tryggare att ta sig fram i "orörd" terräng ger tyvärr en viss störning på vilda djur. Känsliga områden för djur och växtlighet samt ökat antal markägaravtal har ökat väsentligt i areal. Ca. 10% av Sveriges landyta är därför "förbjuden mark", för organiserat friluftsliv. Detta har dock totalt sett minskat konfliktrisen mellan kultur & natur, vilket ökat kvaliteten av kvarvarande områden för natur och kulturturismen.

Personer som gillar friluftsliv är i större utsträckning mer tid ute, men de som inte gillar är tyvärr också fler = större skiktning av folk.

Brev nr. 8

2030-10-25

Kom igår hem med kollektivtrafiken från en kortare fjällvistelse. Mycket folk, många från andra länder som uppskattade vår fantastiska fjällvärld. Många spännande organiserade aktiviteter- inga egentliga märkvärdiga men djupt genuina. Visst jag är numera något ålderstigen men man har tänkt till även för mig och jämlikarna. Vi kan ta oss till fjällvärlden, och sitta och avnjuta naturen och påminnas om tid då vi kunde vandra omkring. Påtagligt är att de som vi för många år sedan såg som nysvenskar numera har hittat det som vi såg som värdefullast av allt – naturen och alla våra kulturyttringar. Bra är också att man har kommit fram till att naturen är en gemensam tillgång och att allemansrätten finns kvar.

Nu ska jag åka till mina kompisar i båtklubben. Vi träffas några gånger i veckan och tjuatar om allt. Tar oss en fisketur vilket vi fritt kan göra i havet. Visst ibland är det många på sjön men viktigast är att möta allt mysande och leende personer. Bra är att det vid bryggan finns en speciell ramp så att jag kan komma i båten-så det är lätt att komma ut.

Brev nr. 9

Hej!

Jag er 71 år og bor i en by i Akershus. Byen (staden) er blitt urbanisert rundt jernbanestasjoner, der også matebuss går rundt i byen. Jag er pensjonist og liker å vare ute lite hver enste dag og har gode muligheter både i kort avstand fra mitt hem og for litt lengre turer. Rett ved mitt hem finnes naturområder som er dels parkifisert med muligheter for mange aktiviteter. Jag liker det hjørnet som er avskjermat med vegetasjon og som har både sol og skugge samt stillhet. Her kan jag ta med god bok og kose meg med min med min medbrakte te. Etter det att jag har gjort min

daglige Tai-chi og Quigong. Fortsatt leder jag gruppene i tai-chi och quigong men vi er flere som bytter på å lede gruppene. Minst 3 dager i uken går jag samen med min mann eller gode venner/naboar på en lengre tur langs alven og ut till havet og tilbake. En fin runde i granna omgivelser og med god informasjon om severdigheter m.m. Dette skjer vi en app på min avanserende mobila telefon. Her kan jag også få diverse info om aktiviteter som kommer til å skje denne dagen på denne streckningen. Oftast har vi med egen mat og raster i flotte friluftsstellen ved havet som er riktig vakkert med enkelt tilrettelagt for alle. En dag i ukken er jag guide for menneskjer som ønsker mer info om friluftsmuligheter i områdene rundt byen, og påmelding / anmelan skjer via mobiltelefonens app. Alt dette gir meg god livskvalitet.

Brev nr. 10

Om 18 år är jag 78 år. Jag är en aktiv senior och äger fortfarande min gård men jag har sett trenden runt omkring mig i Bohuslän att många särskilt av de större gårdarna har köpts upp av kinesiska affärsmän som tagit hit kinesisk arbetskraft. Det blev en allt större diskussion om allemansrätten under slutet av 2010-talwt och 2025 upphörde de allra mesta av allemansrätten, endast visa nationalparker och stigar, badplatser är nu öppna för allmänheten. Men det fungerar rätt så bra. Kineserna tycker om att samlas för att beskåda historiska platser och de har framförallt ökat antalet större picknickevent med tävlingar i allt möjligt. Just nu sitter jag t.ex. och titta på en drakflygartävling som organiserats av en kinesisk/svensk drakflygarorganisation. Den finns här på den lokala fotbollsplanen. Sportklubben lokalt här i Skredsvik har blivit inriktad i många flera idrotter och aktiviteter än det var 2012, då fanns det bara ett fotbollslag och en gympagrupp. Eftersom folk har så ont om tid så har medlemsavgiften höjts och styrelsen får ett ganska bra arvode för att organisera aktiviteterna. Många fler har flyttat ut hit på landsbygden eftersom det finns så bra kommunikationer. 2027 öppnades den nya snabbjärnvägen Göteborg-Oslo så nu kan man pendla mellan dessa städer och jobba var man vill. Då har många valt att bo en bit ute på landet Jag tillhör en lite grupp motståndskraftiga markägare som inte salt tomter utan värdesätter att ha ett område att bo i där jag från mycket lugn och ro. En del kallar mig bakåtsträvande, andra säger att jag är den enda som fattat vad som ger verklig närhet till naturen.

Brev nr 11

2030 i den bästa av världar.

Som 80-åring har jag tagit gratis transport till skogen och min favoritplats med utlagd ved så jag kan koka mitt kaffe. Idag ser jag 20 andra människor här men jag vill vara själv vilket jag kan p.g.a. det finns ett antal olika små eldplatser. Några sitter i grupper, några familjer med barn och där borta står Erik, platsens guide och väntar på att göra dagens vandring på ca 1,5 tim. för de som är intresserade. Temat

för dagen är bronsåldern. Jag kan se hur Sverker som antagligen varit här sedan tidig morgon använder platsens direktlänk för att beställa transport hem.

Brev nr 12

Hilsen fra 2030

Friluftts menneske/ turister er en samansett gruppe med ulike preferansar. Alle har fått øyne opp for hvor godt det er å komme ut i nature. Godt for kropp og sjal. Fordi det er snakk om en samansett gruppe er det mange typer av tilrettelegging. Enten folk sykklar, vandre, eller andre aktiviteter finnes tilbud till den. Det et solid offentlig/ privat samarbeid om tilrettelegginga og den har høy standard og od kvalitet . det er også etablert et godt samarbeid mella ideelle organisasjonar og private aktørar i forhold till arrangement som gjør det ekstra attraktivt å komme seg gut. Kvaliteten sikras gjennom standardar for tilrettelegging og standardar for aktivitet.

Brev nr 13

Bohuslän har ett stort antal utländska besökare. De använder vår vackra omväxlande natur. Egna vandringar, guidade vandringar tillsammans med andra. Cykel-, kajak-, och klättringsleder finns i ett stort antal. Våra utländska och inhemska besökare har möjliggjort att näringen har växt. Markägarna är nu delaktiga tillsammans med de offentliga och ideella organisationerna i att utveckla besöksnäringen till gagn även för vår hälsa och vårt välbefinnande. När jag själv som pigg 80-åring tar min vandring tillsammans med barn och barnbarn kan jag finna en mångfald av olika leder m.m.

Brev nr 14

Hälsningar från 2030

Från staden tar man sig med kollektiva transportmedel till knutpunkter för friluftsliv, snabbt och billigt. All information är förstås tillgänglig för alla – när som helst. Vid knutpunkterna finns utrustning av alla slag, service, matpaket att ta med och guider- människor som tar hand om olika sorters grupper. Självklart kan man också ge sig ut på egen hand från knutpunkten- särskilda områden reserveras för det och är då inte tillrättalagda. Det finns aktiviteter att delta i – kultur, dans, sång, måleri, hantverk - som händer ute i naturen. För att inte naturen ska bli förstörd leds de flesta längs särskilda leder som underhålls och sköts så de är säkra och tillgängliga. Det finns trädäck, broar, vindskydd, eldplatser mm. Andra aktiviteter är att lära sig om djur och växter, laga mat i naturen, sova i egengjorda kojor.

De som utövar mer äventyrliga aktiviteter beger sig till särskilda områden. Motorer är ljudlösa och miljövänliga. En del såna områden (t.ex högfjäll och skärgård) ligger långt från staden men kommunikationerna är snabba.

Brev nr 15

En resa till 2030.

Människan vill komma nära naturen men vill inte anstränga sig för mycket. Många tar gärna en promenad på lördag eller söndag och åker gärna till ett ställe där upplevelser/aktiviteter görs för dem, nära tätorter. En del vill nog också gå ut i orörd natur.

Brev nr 16

Framtidens friluftsliv 2030

- Ökad andel äldre = natur och kulturturism för lugnare aktiviteter (promenader, reflektion, bokläsning)
- Yngre/ medelålders = Ökat stillasittande föder behov av rörelse
- Det individualiserade samhället skapar behov av samhörighet med andra.

Brev nr 17

Den rurbaa människan möter den urbana.

Livet i staden fokuseras nästan helt och hållet på det gröna man odlar, man pratar om egenproduktion av mat och är fullt upptagen av att skapa den hållbara staden. Men åtminstone en gång/år gör man nedslag i den verkliga naturen. Där möter man välorganiserade system av kooperativa lösningar med en märklig ekonomi utan riktigt marknadsekonomiska förtecken och besöket handlar naturligtvis mer om människorna och livet än naturen!

Det är precis som det vore en helt annan värld. Då och då händer det att någon stannar kvar och byter staden mot ett annat sorts liv. Visst är naturen viktig men man vill ju alltid träffa människor.

Brev nr 18

Hej!

Så kul att du tittar in här idag (på fotobloggen). Just nu sitter jag på Krossekärr och njuter av utsikten. Helt underbart väder och luften är klar. På vägen hit passerade jag en grupp ungdomar som var ute på geocaching. Kul att se att det fortfarande görs. De hade tältat på det fina området nedanför Munkkyrkan och de var mycket nöjda med hur naturen tagits tillvara och att det ändå fungerade så bra med transport och faciliteter. Från Grönemads - hållet kommer nu en grupp kanoter på väg söderut. Jag ser att de ska in här för på parkeringen intill står stora bilar med släp. Bilarna är Belgien- skyltade, ja kunskapen om vår natur sprider sig. I eftermiddag tänkte jagta en sväng upp till Bullaren. Tänk att vår fina urskog fortfarande finns kvar där. Om ni är sugna på att se med om mina fotoexcursioner kan ni hitta det på länken nedanför. Jag sänder ofta live och lägger ständigt ut nya bilder om koordinater och information om hur ni kommer till platserna och vad som finns att se att göra.

Önskar er en underbar fotohöst!

Brev nr 19

År 2030

Om tjugo år är alla bussar och spårvagnar, tåg tillgängliga även om man rullar fram eller tar pytte-pytte steg. Det går lätt att ta sig fram på gångvägar och trottoarer i parker och strövmråden. Det finns ett tänk om lättillgänglig miljö och natur och låne-elstolar finns att tillgå tillsammans med lånebil. Underhåll av trottoarer, vägar, cykelbanor och strövmråden är en prioriterad fråga.

Brev nr 20

tisdag 25/10 2030.

Hej!

Nu sitter jag äntligen på XXXL-tåget till Alaska för att genomföra min länge planerade paddeltur på "the river". Det är mycket som ska hinnas med på de två dagar jag har på mig, bl.a. guldgrävning, innan jag åker vidare med tåget till mina barnbarn som tagit tåget och trackar i Thailand där vi ska sammanstråla och jag ska fira min 72-årsdag. Där kommer de att överraska sin äventyrsmormor med... ja vadå? Kanske klättring.

Brev nr 21

Brevet från framtiden 2030

Jag sitter ute i skärgården en vacker sommardag och njuter. Häftigt med tysta båt-motorer så att tystnaden inte blir störd. Det är aktiviteter överallt. Flera grupper med kajakpaddlare bar passerat. Undrar var de tänker slå läger i natt? Kanske på den fina rastplatsen som vi har färdigställt för dem. Hoppas bara att de har bokat för en grupp. Annars får de kanske inte plats.

Jag har själv dragit mig undan lite för att få uppleva tystnaden och höra fåglarnas skrik. Bra att det finns ”Tysta områden” där man tar hänsyn och inte är alltför högljudd. En jetski (vattenskoter) passerar på avstånd. Skönt att det åter får nöja sig med att köra i farlederna. Nu slipper jag höra den och känna mig störd. Barnen snorklar och plockar blåmusslor till kvällens delikata Moules marineres. Härligt att det fortfarande är fritt fiske i Västerhavet och att kvaliteten är så hög att de går att äta.

Brev nr 22

2030-10-25

Sitter och vilar efter en hel dagsvandring i alperna med mina vänner. Solen skiner och här är fint. Kunde konstatera att vi inte såg några glaciärer. De som fanns här för 50 år sedan är borta. Jag kom ihåg hur vi då kastade snöboll och åkte kana. Vi har mött män med modernt skurna leder-hosen längs stigarna. Ikväll väntar underhållning av någon gammaldags blåsorkester. Imorgon har vi valt mer äventyr. Då blir det bergsbestigning/klättring. Tydligt är det så pass anpassat så att även vi gamla damer ska reda ut det. Det är noga att smörja in sig med solkräm och bära hatt. Solen är extremt stark och några av oss har som du redan vet drabbats av hudförändringar.

Att jämföra denna semester med att vara hemma i Sverige går inte riktigt. I Sverige går det fortfarande att bara vandra ut i skogen. Lägga sig i den mjuka mossan och lyssna på fåglarna. OM man åker till rätt område vill säga. Man får välja ett område för tysta aktiviteter. Nu måste jag avsluta. Det är dags för fika!

Brev nr 23

År 2030

Turism i dagens bemärkelse finns inte mer. Alla människor åker fritt över jordklotet för alla energiproblem och miljöförstöring är lösta. Fritid som idag existerar inte utan folk gör bara vad som faller dem in utan några ekonomiska hinder. Storstäderna har upplösts och jordens befolkning är mer jämnt fördelad över hela klotet. Natur och kulturupplevelser är välutvecklade genom att speciella informationscentraler ständigt uppdateras med hjälp av sensorer och annan mätutrustning som har full kontroll över ekosystem och kulturmiljöernas ständiga förändringar på kort och lång sikt.

Brev nr 24

År 2030?

Man står på en historisk plats och tar på sig ett par glasögon. Då får man en upplevelse som tar en tillbaka 350 år i tiden. Man hör ljud, man blir tilltalad kanske deltar i någon händelse som skett. Ett kombinerat rollspel och upplevelse.

Man kommer nog att vistas i olika delar i naturen. De som fortfarande bor nära gör det mycket och de andra mer i organiserade former.

Allemansrätten kommer att starkt förändras. Markägarna själva kommer att ta över från "kommersiella storstadsföretag".

Brev nr 25

Jag observerer när menneskjer utover aktiviteter i naturen.

Mennesket har lagt bort hysteriske ideale og funnet gode måter og sikre god form/fysisk helse. Folk har mange ulike former og fasonger men er friske og sunne. Et mangfold av mennesker fra ulike delar av verden deler sine erfaringer og lærer av hverandres åter å vare i naturen. Ikke alle gjør det samme men man er lov til/våger å vare seg selv og gjøre ting på sitt vis.

Man har ulike typer av områder slik at man kan velge et område som passer ens behov/ønsker. Vilket leder till mindre konflikt bland brukergrupper og områden i naturen. Nok reurser til å forvalte, drifte og vedlikehold områder som krever dette. Det finns flere områden som er godt tilrettelagt med universell utforming.

Brev nr 26

Det finns naturguider som hjälper till med tillgängligheten och storytelling. De talar om djur och natur under promenader. De hjälper till vid fiske. t.ex. att meta med barn och vid isfiske och de lär ut hur man använder karta och kompass.

Det finns möjlighet att gå på skattjakt genom geo-catching till "smultronställe". Fler tillrättalagda utsiktsplatser är gjorda för olika grupper: Cykelturismen har fått ett tuppssving genom flera leder med mer och bättre information utmed dessa. Det finns flera organiserade paketresor och fler rundslingor finns. Vandringslederna används mycket mer vilket för att de sköts bättre.

Brev nr 27

Tillgången på information är lättillgänglig och omfattande. Besök kan förberedas hemifrån.

Det lokala har utvecklats/förädlats i allt från mat/hantverk/tradition/ historia till aktiviteter som beror på detta. Inte minst historieberättandet.

I ett intensivt liv är friluftslivet läkande perspektiv viktigare än förut. Pendeln har slagit tillbaka till mindre individualiserade engagemang till mer föreningsarbete och dess gemenskap/samhörighet. Föreningslivet blomstrar. Nu är ”vara” viktigare än prestation, d.v.s. att vara i nuet och ta emot och njuta.

Brev nr 28

Vi skal på tur i skogen og ved strenderna på Alby , ett område utanför Moss. Kollektivtrafiken er godt utbygd- busser hvert 15 minutt- forbudt med privatbil den siste kilometern frem til gården. Det finnes uteservering der det også selges rimlige ”turpaketer” med mat og drikke. I forbindelse med kafeet er det en info-tavle med oversikt over aktuelle severdigheter i området med busstider m.m.

Flere alternative ruter fra gården ned mot de flotte strenderne – og ulike ruter for folk med funksjonshudre (e.g rullstol og nedsatt syn) disse kan også benyttes av folk med barnevogn. Tre andre ruter som ikke er spesielt tilrettelagt, den ene går over en bratt høyde og by på fysiske utfordringer - Syklister har egen vei og har ille adgang til aktiviteter som benyttes av de med funksjonshinder og barnevogn. En av strenderna er tilrettelagt med rullestolrampe og handikapptoalett.

Alle skolene i distriktet har egne ”livsområdene” og deler ansvaret for strandryddning og andre oppgifter med en uke hver.

Brev nr 29

En hilsen fra 2030

Vår natur og kulturarvsminder er og meget godt stand, da der for sidste mange år er blevet investert mange penge på deres vedlikehold. I naturen ser jeg mange mennesker som nyder naturen især for og holde sig sunde men i særlig grad dyrker de en spirituel sundhed så det ro og lugn. Der er også plads for aktive oplevelser men der er i omrødet som ikke står andre anvendere.

Efter mange års særlig insatser er der nu flere som føler sig trygge i naturen og har mod at overnatte i det fri, spise naturens svampe, gå på jagt i naturen og de ved hvordan de opfører sig så de ikke ødelægger naturen. I år 2030 er der endelig et godt samarbejde mellem private NGO-er og offentlige aktører og der er skabt gode muligheder for små virksomheder til at tjene penge på oplevelserne som de sælger.

Brev nr 30

Inställningen till både bruk av natur och offentliga myndighets satsningar på aktivitet och/friluftsliv er nå helt annerledes enn i 2012. I 2016 startet en politisk satsning där friluftsliv/ aktivitet ser som den mest betydelsefull faktor for en fysisk og sund befolkning. Satsningar for å göra friluftsliv enkelt og bedrive kampanjer kjemper ikke langre om mikrobellopp utan istället som en del av helse til folket er dette ett stort satsningsområde. Stier, sykkel og gangveier byggs ut i stor stil. Alltid när det byggs och planläggs for veier og annan infrastruktur er detta selfgøgelig del av planläggningen. I skolvardagen har uteundervisning blivit så viktigt att det ställs krav på att minst to hele skoledager skal vare i friluftsområden.

Brev nr 31

Norden har blivit Europas/världens hetaste natur/ kultur-resmål. Sv. No. Da och Fin har gemensam marknadsföring och samordningsorganisation. Norden har ett gemensamt varumärke ” Världens bästa ställe för naturturister” Stammen för naturturism-utvecklingen är hållbarhet: ekonomisk, social och miljömässig. I samband med den positiva utvecklingen av besökare har även en mängd företag utvecklats och startats. De tillverkar och säljer kläder assessorer för utomhusbruk. Allt andas kvalitet, trovärdighet, hållbarhet och exklusivitet.

OM KAIROS FUTURE

Kairos Future är ett internationellt konsult- och analysföretag som hjälper företag att förstå och forma sin framtid. Genom trend- och omvärldsanalys, innovation och strategi, ger vi våra kunder de stora sammanhangen. Kairos Future grundades 1993, vårt huvudkontor finns i Stockholm och vi har representanter i New York, Peking, Barcelona och Köpenhamn samt samarbetspartners över hela världen.

För mer information, se www.kairosfuture.com eller kontakta oss:

Kairos Future

Box 804

(Besöksadress: Vasagatan 40)

101 36 Stockholm

Tel. 08–545 225 00

Fax. 08–545 225 01

info@kairosfuture.com

www.kairosfuture.com

Deltagarlista

Interreg IVA

Namn	Befattning	Organisation	E-post	Projekt
Agneta Riddar	projektledare	Nutida pilgrimer i Uddevalla	agneta@mmmedia.se	TFLgäst
Anders Axelsson	Utreddningsingenjör	Samhällsbyggnadsförvaltningen, Lysekils kommun	anders.axelsson@lysekil.se	TFLguide
Anders Bertrandsson	Kulturutredare	Orust kommun	anders.bertrandsson@orust.se	RR
Anders Henning	Lokal projektledare	Uddevalla kommun	anders.henning@uddevalla.se	RR, TFL
Anders Krylberg	Fritidsintendent	Uddevalla kommun, Kultur och Fritid	anders.krylberg@uddevalla.se	RR, TFL
Anita Nystrand	Fritidskonsulent	Orust kommun	anita.nystrand@orust.se	TFL
Anne	Natur- og Kulturformidler	Region Nordjylland	anne@ecowise.dk	RR
Assistent till Kristina Kindberg	Assistent			
Axel Pettersen	Rådgiver	Akershus fylkeskommune	axel.pettersen@akershus-flk.no	RR, TFL
Bitte Rosén Nilsson	Miljöstrateg	Hylte kommun	bitte.rosenilsson@hylte.se	RR
Bjørn Syversen	Rådgiver	Sarpsborg kommune	bjiss@sarpsborg.com	TFL
Bratlie Monica	Ordfører	Hurum kommune	monica.bratlie@hurum.kommune.no	
Cathrine Ek	Avd chef/kommunekolog	Trelleborgs kommun	cathrine.ek@trelleborg.se	RR
Cathrine Restad-Hvalby	AP3	Oslofjorden Friluftsråd		RR, TFL

Christina Folmand Knudsen	Projektleder	NordDanmarks EU-kontor (c/o Region Nordjylland)	czf@aalborg.Dk	RR
Damir Porobic	projektassistent	Uddevalla kommun	damir.porobic@uddevalla.se	TFL
Daniel Pettersson	Projektekonom	Kattegat/Skagerrak-sekretariatet	daniel@interreg-oks.eu	
Edquist, Anna	Koordinator	Rygge Kommune/NAV-kontoret	anna.edquist@nav.no	RR, TFL
Elisabeth Holmqvist	Projektsansvarig	Tanums kommun	elisabeth.holmqvist@tanum.se	RR, TFL
Espen Sørås	rådgiver	Halden kommune	espen.soras@halden.net	RR
Eva Lill Kvisle	Styringsgruppe	Buskerud fylkeskommune	Eva-Lill.Kvisle@bfk.no	RR
Frank Rasmussen	Bureauleder	VisitOdsherred	fr@odsherred.com	RR
Gaute Walberg	Rekreative Ruter	Råde kommune	gaute.walberg@rade.kommune.no	RR
Gitte Ramhøj	Projektleder, Landskabsarkitekt	Aalborg Kommune. Park og natur	bir-teknik@aalborg.dk	RR
Gunn Kjæraas	Kulturrådgiver	Lier kommune, kultur og fritid	gunn.kjaraas@lier.kommune.no	RR
Gustav Cruce	Projektleder	Härryda kommun	gustav.cruce@harryda.se	RR
Hans Lillhage	VD	Marknad Varberg/Varbergs kommun	hans@marknadvarberg.se	RR
Heidi Ryan	Rådgiver	Østfold fylkeskommune	heirya@ostfoldfk.no	RR
Hilde Gutformsen	Prosjektøkonom	Ostfolds fylkeskommune	hilgut@ostfold.se	RR
Hoel, Runar	Arbeidsleder	Rygge Kommune, NAV-kontoret	runar.hoel@rygge.kommune.no	RR, TFL
Ingeborg Fønstlien	Rådgiver	Asker kommune	ingeborg.fonstlien@asker.kommune.no	RR
Inger Karlsson	landsbygdsutvecklare	Falkenbergs kommun	inger.karlsson@falkenberg.se	RR
Ingrid Karlsson	projektleder TFL	Uddevalla kommun	ingrid.karlsson@uddevalla.se	TFL
Ingvar Petersson	GIS-samordnare	Uddevalla Kommun	ingvar.petersson@uddevalla.se	RR
Jan Albert Haagenzen	rådgiver	Østfold fylkeskommune	janhaa@ostfoldfk.no	RR
Jan Alexandersson	Ordf. Folkhälsokommitten Västra Götaland	Västra Götalandsregionen	jan.alexandersson@vgregion.se	TFLgäst
Jan Hognert	Projektleder IKON	Munkedals kommun	hognert@telia.com	TFL
Jan Woolthead	Udviklingskonsulent	Region Sjælland	iw@regionsjaelland.dk	RR
Jane Østergaard Davidson	Projektleder	Læsø Kommune	jda@laesoe.dk	RR

Joakim Ragnarsson	Projektekonom	Region Skåne	joakim.ragnarsson@skane.se	RR
Johanna Danielsson	Konsult	Kairos Future	info@kairosfuture.com	RR-förel.
Jörel Holmberg	Funktionschef	Naturvårdsenheten, Länsstyrelsen	jorel.holmberg@lansstyrelsen.se	RR
Karen Greve Somerset	Projektleder	Region Nordjylland	kgs@rn.dk	RR
Karin Leeb-Lundberg	Kulturchef	Svedala kommun	karin.leeblundberg@svedala.se	RR
Karin O'Sullivan	Styregruppen TFL	Akershus fylkeskommune	karin.osullivan@akershus-fk.no	RR, TFL
Kenneth Joelsson	Samordnare Skåneleden	Skogssällskapet	kenneth.joelsson@skogssallskapet.se	RR
Klaas Neij	Prosjektleder	Vestby kommune	klaas.neij@vestby.kommune.no	RR
Kristina Dignes	rådgiver	Akershus fylkeskommune	kristina.dignes@akershus-fk.no	TFL
Kristina Kindberg	Kanslist	Unga rörelsehindrade Göteborgsklubben	kris.tina@telia.com	TFL-gäst
Kyrre Hurum	Informasjonsrådgiver	Oslofjordens friluftsråd / Buskerud fk	kyrre@oslofj.no	RR
Lars Strandberg	Kanslichef	Väst kuststiftelsen	lars.strandberg@vastkuststiftelsen.se	TFL
Lars-Ake Winblad	Fritids- och turismansvarig	Munkedals kommun	lars-ake.winblad@munkedal.se	RR, TFL
Leif G Svensson	Styrelseledamot	Aktiva Seniorer i Uddevalla	leifg.svensson@telia.com	TFL
Leif Wennerberg	Näringsliv och Turistchef	Svalövs kommun	leif.wennerberg@svalov.se	RR
Lena Andreasson	Projektekonom	Region Halland	lena.andreasson@regionhalland.se	RR
Liv-Marit Hansen	RR AP3 + TFL	Oslofjordens Friluftsråd		RR, TFL
Magdalena Hellström	Näringslivschef	Skurups kommun	magdalena.hellstrom@skurup.se	RR
Magne Salo	konsulent	Lier kommune	magne.salo@lier.kommune.no	RR
Marie Herkestam	Verksamhetschef	Turism Kungsbacka/Kungsbacka kommun	marie.herkestam@kungsbacka.se	RR
Mats Rosengren	handläggare	Länsstyrelsen Västra Götaland	mats.rosengren@lansstyrelsen.se	TFL
Mette Arleth	Projektleader RR	Region Nordjylland	mea@rn.dk	RR
Mette Kristensen	handläggare	Sarpsborgs kommune	meki@sapsborg.no	
Michi Botschinsky	Projektmedarbejder	Læsø Kommune	mb@laesoe.dk	RR
Morten Bastrup	Næringssjef	Asker kommune	morten.bastrup@asker.kommune.no	RR
Nilla Persson	Framtidsstrateg	Kairos Future	info@kairosfuture.com	RR-förel.

Tabell1

Utvärdering Slutkonferensen i Smögen 24-25 oktober 2012											
Totalt 39 st inlämnade av 75	52										
Dvs svarsfrekvens= 52%											
	Kvinnor	Män	odefinierad	alla	RR	TFL	Båda	Inget			
	17	19	3		18	10	6	3			
1. Hur nöjd med dag 1	4,1	4,2	3	4,0	4,2	3,9	4,0	3,7			
2. Hur nöjd med dag 2	4,4	4,2	4	4,2	4,1	4,3	4,0	4,3			
3. Hur nöjd med studieresa dag 2	3,6	3,8	4	3,7	3,3	4,1	3,8	4,0			
4. Hur nöjd med mat+logi?	4,8	4,4	3,5	4,5	4,3	4,5	4,2	4,5			
5. Hur nöjd med utställningen?	3,6	3,6	3	3,6	3,3	3,9	3,8	3,7			
6. Hur nöjd med konferensen som helhet?	4,4	4,2	3,5	4,2	4,2	4,0	4,3	4,3			
7. Vad kunde gjorts bättre?											
Hann inte riktigt diskutera färdigt i grupperna-väl styrt											
Intressantast med konferensen är att byta erfarenheter med varandra och det behöver mycket tid											
Redovisning av grupparbeten ger inte så mycket, diskussionen ger mer och behöver mer tid											
Utflykt dag2 i solen!											
Tid att prata utanför programmet											
Svårt att hänga med fullt ut på de besökta platserna											
Hade önskat eget rum											
Pass på pauser-seanser över 50 minuter er sjelden hensiktsmessig											
Muntlig information av nu händer det, klockan... vi samlas där, etc. (vilöket ibland haltade lite											
Lite för intensivt program											

Tabell1

För långa pass, önskar något fler bensträckare eller mer workshop-upplägg										
Positivt: välorganiserad, mycket bra service på hotellet, och Kairos future, mycket bra!										
Meget fint arrangement										
Svårt med språk										
Min ork tog slut under studieresan dag 2										
Mere konkrete dröftelser av nye projektideer og samarbejdsformer										
Mer om hvordan vi understøtter aktiviteter efter projektperioden, f.eks. Om outdoor gateways										
Enligt deltagarnas egen betygsättning var "medelbetyget" på konferensen 4,2 av 5										
Minst nöjda var deltagarna med utställningen, vilken fick betyget 3,6, och med studieresan dag 2 som fick betyget 3,8.										
Mest nöjda var deltagarna med mat och logi vilket fick betyget 4,5 samt med dag 2 som fick betyget 4,2.										